



TRELLEBORGS KOMMUN

TRELLEBORGS
KOMMUNKONCERN

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023



FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	3
MARKNADSÖVERSIKT	5
LIKVIDITET	5
FINANSIELLA PLACERINGAR	5
KONCERNENS EXTERNA LÅN	6
Koncernenheternas externa lån	6
Låneram	7
Borgensåtagande	8
FINANSIELL RISKHANTERING	8
Kapitalbindning och refinansieringsrisk	9
Ränterisk	9
Valutarisk.....	10
BILAGA 1 RIKSBANKENS PENNINGPOLITIK	11
BILAGA 2 MAKROEKONOMISK DATA	12
BILAGA 3 ORDLISTA	14
BILAGA 4 KÄLLOR OCH REDOVISNINGSPRINCIPER.....	18
Källor	18
Redovisningsprinciper	18

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Ansvarig utgivare

Kommunledningsförvaltningen, Ekonomidirektörens stab

Foton

Kommunikationsenheten; Kommunledningsförvaltningen

Hemsida

www.trelleborg.se

Telefon

0410-73 30 00

Adress

Trelleborgs kommun

231 83 Trelleborg

Sammanfattning

Makroekonomisk kommentar

Makroekonomiska indikatorer visar att vi befinner oss i en lågkonjunktur. BNP har utvecklats negativt under två kvartal i följd, samtidigt som arbetslösheten och antalet varsel ökar. Inflationen har nått sin högsta nivå och följer en nedåtgående trend men ligger fortfarande på en för hög nivå. Konjunkturbarometern indikerar på en mycket dyster stämning i ekonomin. Riksbanken valde att bibehålla styrräntan på 4,00 % på direktionens möte i januari 2024 men öppnar nu upp för tidigare lagda sänkningar.

Aktuella noteringar 2023-12-31

Riksbankens styrränta	→	Inflation KPI december 2023	↓	Koncernens låneskuld	↑	Koncernens räntekostnad	↑
4,00 %		4,4 %		4,14 mdr		3,73 % ¹	
Banktillgångar	Checkkredit	Kreditfacilitet	Betalningsberedskap	Förändring 1 år mnkr			
241	900	350	1 491	-36			

¹ Momentan ränta 2023-12-31 på hela koncernskulden exklusive inklusive egna derivat

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Kommunkoncernens likviditet 2023-12-31 (mnkr)

Likviditeten för kommunkoncernen inklusive likviditetsreserv, uppgår till 1 491 mnkr kronor per den 31 december. Likviditeten bedöms vara tillfredsställande.

Placerat kapital (mnkr)	Marknadsvärde (mnkr)	Tidsviktad avkastning sedan start (%)	Tidsviktad avkastning 2023 (%)	Jämförelseindex 2023 %
150,0	158,7	5,8	9,2	14,3

Kommunens pensionsmedelsplacering 2023-12-31

Marknadsvärdet på pensionsmedelportföljen har ökat med 13,3 mnkr under 2023. Värdet uppgår till 158,7 mnkr. Den tidsviktade avkastningen för helåret uppgår till 9,2%. Värdeutveckling sedan start är 5,8%. Portföljen utvecklades negativt under en period, vilket har resulterat i att den ackumulerade avkastningen är lägre än avkastningen för 2023.

Låneskuld 23-12-31	Låneskuld 22-12-31	Förändring	Låneram 2023	Föreslagen låneram 2024
4 141	3 638	503	4 530	5 000

Kommunkoncernens externa skuld 2023-12-31 (mnkr)

Koncernens externa låneskuld har ökat med 503 miljoner kronor sedan årsskiftet och uppgår till 4 141 mnkr per den 31 december. Låneramen för 2023 uppgår till 4 530 mnkr.

Marknadsöversikt

Aktiemarknaden

Under 2023 steg börsen med 19,19% (SIXPRX)

Valutamarknaden

Kronans kurs mot EUR och USD varierade kraftigt under året och slutade på 11,13, respektive 10,08.

Marknadsräntor

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Under året har den svenska 3-månadersräntan stigit från 2,70 till 4,05 %. Samtidigt har den 10-åriga statsobligationen och den 10-åriga swapräntan sjunkit från 2,35 till 2,04 %, respektive från 3,13 till 2,36 %.

Räntenoteringar	23-12-31	22-12-31
Riksbankens styrränta	4,00	2,50
Svensk 3-månaders ränta (STIBOR)	4,05	2,70
Svensk 10-årig statsobligation	2,04	2,35
Svensk 10-årig swapränta	2,36	3,13

Negativa ränteskillnader mellan långa och korta räntor är en bra indikator på en pågående eller kommande konjunktur nedgång.

Tabell marknadsräntor, %, spoträntor¹

Tabell forward räntor 2024-01-09²

3 månaders STIBOR-ränta	%
Om ett år	2,70
Om två år	2,13
Om fem år	2,27

Från aktuella marknadsräntor går det att härleda marknadsens förväntningar om framtida räntor, så kallade forwardräntor.

Centralbankernas styrräntor

Riksbanken har under 2023 höjt styrräntan från 2,50 till 4,00 %. Vid det senaste räntebeskedet valde Riksbanken att behålla styrräntan på samma nivå som vid föregående möte, trots en inflation som överstiger målet.

Både den amerikanska centralbanken (FED) och den europeiska centralbanken (ECB) lämnade sina styrräntor oförändrade vid sina räntemöten den 13 december, respektive 14 december.

Centralbanker	23-12-31	22-12-31	Förväntn.*
Riksbanken	4,00	2,50	2,50–3,50
ECB	4,00*	2,00*	2,50–3,25
FED	5,25	4,50	3,75–4,25
Norges bank	4,50	2,75	3,75–4,00

Tabell styrräntor

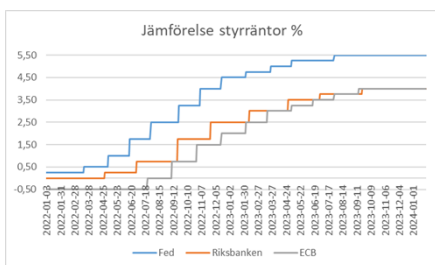
¹ Avtal med tidigast möjliga leverans

² Avtal med fördröjd leverans

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

*Inlåningsränta ** Svenska storbankers
förväntningar på styrräntorna vid kommande
årsskifte 2024-12-31

Graf styrräntor internationellt



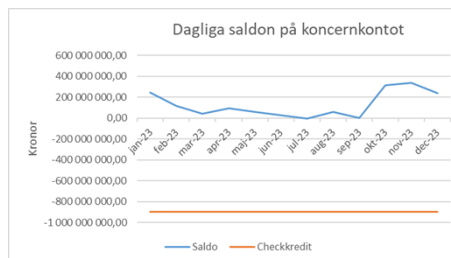
Det finns en hög korrelation mellan FEDs, ECBs och Riksbankens styrräntor. Den amerikanska styrräntan har tenderat att vara "ledande" under ränteuppgången de senaste åren. Det krävs sannolikt mycket stödande data för att Riksbanken ska välja att vara ledande i den stundande räntenedgången.

Likviditet

Kommunkoncernens likviditet och likviditetskvot

Kommunkoncernens likviditet uppgår per den 31 december till 1 491 mnkr. Snittsaldo på koncernkontot var 109 mnkr för år 2023. Tillgänglig kredit uppgår till 900 mnkr.

Graf dagliga saldon på koncernkontot



Likviditetskvot

Likviditetskvoten som mäter likviditeten i förhållande till låneförfall de kommande 12 månader, uppgår till 94 %. Målet för likviditetskvoten är 100 %.

I likviditetskvoten ingår inte en outnyttjad lånelimit på ca 1 mdkr hos Kommuninvest, en outnyttjad certifikatram på 1,4 mdkr samt en outnyttjad MTN-ram om ca 1,1 mdkr. Sammantaget bedöms kommunkoncernens betalningsberedskap vara god och tillräcklig för att upprätthålla kreditbetyget AA+.

Under 2023 har saldot på koncernens bankkonto ökat något, samtidigt som låneförfall inom ett år också har ökat, vilket innebär att likviditetskvoten har sjunkit under målet om 100%. Detta kommer att korrigeras under våren när ett nytt (nya) obligationslån tas upp. Det har under en tid varit relativt stor efterfrågan

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

på svenska kommunobligationer vilket inneburit att Kommuninvest.

*Likviditetskvotens försämring beror på att andelen förfall inom kommande 12-månadersperiod har ökat.

Finansiella placeringar

Pensionsmedelplacering

Kommunen har totalt investerat 150 mnkr i pensionsmedelportföljen. Syftet med portföljen är att avkastningen långsiktigt ska bidra till att finansiera kommunens pensionsskuld.

Portföljens marknadsvärde per den 31 december uppgår till 158,7 mnkr. För helåret 2023 är den tidsviktade avkastningen 9,16 %, jämfört med indexets avkastning på 14,31 %. Portföljen har varit underviktad i aktier och burit mindre risk än jämförelseindex. Differensen förklaras av att aktiefonderna har presterat något sämre än index. Portföljen har ingen exponering mot Ryssland eller Belarus.

Tabellen nedan visar marknadsvärdet (MV) i mnkr, per den 2023-12-31 och 2022-12-31, samt den tidsviktade avkastningen (%) 2023, för portföljen och jämförelseindex (Benchmark).

Likviditet	2023-12-31 (mnkr)	2022-12-31 (mnkr)	Förändring (mnkr)
Kassa	241	205	36
Checkkredit	900	900	0
Övriga kreditfaciliteter	350	350	0
Total likviditet	1 491	1 455	36
Lån som förfaller inom 12 mån	1 588	1 229	359
Likviditetskvot*	94%	118 %	20%

Kommentar [TN1]: Förklaras inte diffen av att kommunens portfölj hade mer räntefonder och mindre aktiefonder än jämfindex?

Portföljen	MV 23-12-	MV 22-12-	Avk. %	Index %
Placering*	158,7	145,4	9,16	14,31
Svenska aktier	15,0	12,2	17,17	19,19
Utländska aktier	45,3	35,9	16,71	18,13
Svenska räntor	98,4	97,3	5,30	4,38

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Koncernens externa lån

Koncernens totala externa låneskuld per den 31 december uppgår till 4 141 mnkr, vilket är en ökning med 503 mnkr sedan årsskiftet 2022/2023. I låneskulden ingår upplåningar i utländsk valuta på 18 mn euro (motsvarande 208 mnkr) samt värdepappersupplåning i SEK på 1 375 mnkr. Värdepapper redovisas här som nominellt belopp. Nettoskuldökningen (förändring lån + förändring i banktillgodohavanden) uppgår till 467 mnkr.

Koncernheternas externa lån Kommunens externa lån

Kommunens externa upplåning uppgår till 4 063 mnkr, varav 1 449 mnkr utgör kommunens egen finansiering. Resterande del, 2 614 mnkr, har vidareförmedlats till koncernbolagen.

Hamnens externa lån

Trelleborgs Hamn har amorterat 29 mnkr på sin externa låneskuld som uppgår till 77,7 mnkr.

Rådhusets externa lån

Trelleborgs Rådhus AB har amorterat hela sin externa låneskuld under 2023 och

ersatt den med finansiering via intern checkkontokredit.

Tabellen nedan visar kommunens och koncernbolagens externa låneskuld exklusive upplupen ränta och övriga skulder. Alla belopp i mnkr.

Bolag med positiv likvid.	Inlåning mnkr 23-12-31
Trelleborgs Hamn AB	176,1
Östersjöterminalen AB (vilande bolag)	2,0
Totalt	178,1

Tabell koncernens externa låneskuld

Koncernbolagens likviditet

Trelleborgs Hamn och Östersjöterminalen har inlåning på koncernkontot, vilket innebär att koncernens upplåningsbehov reduceras med inlåningen. Detta har reducerat koncernens upplåningsbehov.

Tabell koncernbolag positiv likviditet

Koncernbolagens interna upplåning från kommunen

Bolagskoncernens interna låneskuld, reverslån och utnyttjade checkkrediter har under året ökat med 417 mnkr, från 2 197 mnkr till 2 614 mnkr.

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Trelleborg Rådhus AB har löst sin externa skuld på 87 mnkr och ersatt den med upplåning via checkkredit, vilket ökat den interna utlåningen.

Trelleborgs Energi AB (inklusive Elnät) har minskat sina låneskulder med 47 mnkr, huvudsakligen genom att lösa reverslån med checkkredit, samt genom använda befintlig kassa för att lösa lån.

AB Trelleborgshem reverslån ersätts med checkkredit i samband med slutbetalning på respektive reverslån. Sedan årsskiftet har den interna skulden ökat med 235 mnkr, ökningen avser främst nyproduktion av bostäder.

Trelleborgs Hamn AB:s interna låneskuld har ökat med 126 mnkr och avser den fortsatta vidareutbyggnaden av hamnen.

AB Visits interna skuld har ökat med ca 1 mnkr samtidigt som Fastighet AB Kaplanens skuld har minskat med ca 0,5

Låntagare (mnkr)	Extern låneskul d 23-12-31	Extern låneskuld 22-12-31	Förändrin g
Kommunen	4 063,1	3 444,4	618,7
Varav egen	1 449,3	1 247,9	201,4
Varav förmedlad	2 613,8	2 196,5	417,3
Trelleborgs Hamn AB	77,7	106,7	-29,0
Trelleborgs Rådhus AB	0,0	87,2	-87,2
Totalt	4 140,8	3 638,3	502,5

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Tabell koncernbolagens interna

upplåning

Skuld, bruttoskuld, avser reverslån samt utnyttjad checkkredit exklusive upplupna räntor och andra fordringar. Bolagens

Låntagare	Skuld 23-12- 31	Skuld 22-12- 31	+/-
AB Trelleborgshem	706,7	472,0	234,7
Trelleborgs Energi AB (inkl. elnät)	523,1	569,5	-46,5
Trelleborgs Hamn AB	1 090,0	964,0	126,0
Trelleborgs Rådhus* AB	278,3	191,0	87,3
Fastighets AB Kaplanen 6	5,6	6,1	-0,5
AB Visit Trelleborg	10,2	9,3	0,9
Totalt	2 613,9	2 211,9	402

fordringar på kommunen är inte inräknade. Tabellen nedan visar aktuell skuld jämfört med årsskiftet 2022/2023.

Alla belopp i mnkr

* Trelleborgs Rådhus ABs skuldökning beror av att bolaget löst ett externt lån med medel från intern checkkredit

Kommunens upplåning

Kommunens egen nettoskuld³ har ökat sedan årsskiftet med 201 mnkr och uppgår till 1 449 mnkr. Ökningen avser

³ Kommunens externa upplåning reducerat med koncernintern utlåning

finansiering av kommunens planerade investeringar på 165 mnkr, samt en ökning av kassan med 36 mnkr.

Kapitalanskaffningskällor/Långgivare

Tabellen visar hur koncernen har finansierat skulden, samt vilka upplåningskällor som används.

Andelen kapitalmarknadsupplåning har ökat på bekostnad av upplåning från Kommuninvest och andelen finansiering från Kommuninvest har minskat från ca 90% till ca 60%.

Det finns inge målsättning om volymfördelning utan huvudprincipen är att kommunen lånar i den marknad där priset/räntan är som billigast/lägst för den specifika ränte- och

Låntagare	Låneskuld 2023-12-31 (mnkr)	Låneram 2023 (mnkr)
Kommunen	4 063	4 229
Varav reserv	0	98
Trelleborgs Hamn AB	78	116
Trelleborgs Rådhus AB	0	87
Reserv	0	98
Totalt	4 141	4 530

kapitalbindningstiden

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Tabell externa finansieringskällor

*Kommunen har amorterat av lånet från Swedbank då det har varit en relativt dyr upplåningskälla

Låneram

Låneramen avser koncernens externa finansiering och kompletteras med ram för

Låntagare	Låneskuld 23-12-31 (mnkr)	Låneram 2023 (mnkr)
AB Trelleborgs Hem	707	922
Trelleborgs Energi AB (inklusive Elnätsbolaget)	523	678
Trelleborgs Hamn AB	1 168	1 276
Trelleborgs Rådhus AB	278	278
Fastighets AB Kaplanen 6	6	2
AB Visit Trelleborg	10	0
Kommunen	1 449	1 276
Reserv	0	98
Totalt	4 141	4 530

intern utlåning per bolag.

Tabellen nedan visar fördelningen av låneramen för extern upplåning år 2023, samt den aktuella låneskulden. En ny låneram för 2024 på 5 000 mnkr kommer att tas beslut om av Kommunfullmäktige i januari 2024. Låneramen avser huvudsakligen kommunens externa upplåning då koncernbolagen

Tabell fördelning låneram extern

Källa	Lån 23-12-31 (mnkr)	Andel (%)	Lån 22-12-31 (mnkr)	Andel (%)
E.I.B	77,7	1,9	106,7	2,9
Kommuninvest	2 479,8	59,9	3221,6	88,6
Certifikat (SEK+EUR)	633,4	15,3	280,0	7,7
Obligationer	950,0	22,9	0	0,0
Swedbank	0,0	0,0	30,0	0,8

upplåning

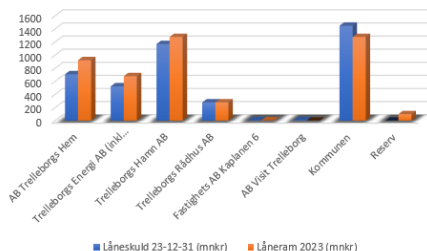
Intern fördelning av låneram

I syfte att underlätta likviditetsplaneringen och att begränsa respektive koncernbolags upplåning i förhållande till koncerns aggregerade upplåning fördelas den externa ramen internt. Tabellen nedan visar fördelningen och den aktuella utestående skulden för respektive koncernenhet.

Tabell jämförelse skuld och låneram

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Koncernmedlemmarnas låneskuld och låneram



Grafen ovan visar jämförelse mellan låneskulden per den 31 december och den fastställda låneramen för 2023. Utfallet för 2023 visar på att kommunen behövt låna mer än planerat samtidigt som de större koncernbolagen lånat mindre än planerad ram. Sammantaget har koncern god marginal mot beslutat ram.

Borgensåtagande

Kommunen har tidigare ställt ut borgen för Trelleborgs Hamns lån från Europeiska investeringsbanken (E.I.B) på 77,7 mnkr och för pensionsförpliktelser på 7,1 mnkr kronor. Det sista lånet från E.I.B med borgensåtagande från kommunen förfaller under 2027.

Borgensåtagandet har minskat med 190,8 mnkr under 2023 främst beroende på att Rådhus AB löst externa lån med intern

checkkredit samt att Trelleborgs Hamn AB amorterar på skulden gentemot E.I.B.

Bolag	Borgen 23-12-31	Borgen 2022-12-31
Trelleborgs Hamn AB	77,7	121,2
Trelleborgs Rådhus AB	0	147,2
Övriga, externa förbindelser	7,1	7,3
Varav föreningar	0,5	0,5
Varav övriga	6,6	6,8
Totalt	84,8	275,7
Även or		

Tabell borgensåtagande mnkr

Borgensåtagandet minskar succesivt även efter att Rådhus ABs externa skuld har återbetalats.

Finansiell riskhantering

Den finansiella riskhanteringen i Trelleborgs kommun regleras av två interna styrdokument, Finanspolicy och Finansiella riktlinjer. Den operativa riskhanteringen hanteras av utsedd personal i enlighet med den aktuella delegationsordningen.

Finanspolicy, fastställs av kommunfullmäktige och utgör ett övergripande ramverk. Policyn syftar bland annat till att säkerställa att kommunkoncernen uppfyller

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

kommunallagens krav avseende medelsförvaltning genom riktlinjer och riskmandat.

Finansiella riktlinjer, fastställs av kommunstyrelsen. Riktlinjerna kompletterar finanspolicyn och innehåller detaljerade anvisningar avseende skuldhantering och tillgångsförvaltning.

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen räntebindning, kapitalbindning och valutarisk är extra relevanta vid kvantifiering av den finansiella risken i skuld- och tillgångsportföljer. Kommunen mäter/följer utvecklingen av dessa nyckeltal löpande.

Kapitalbindning och refinansieringsrisk

Kommunen hanterar refinansieringsrisken genom att fördela låneförfallen över tid, vilket innebär att alla lån inte förfaller samtidigt. På detta sätt har varje lån varierande kapitalbindning.

Kapitalbindning anger den genomsnittliga löptiden på skuldportföljen men utgör inte ett bra mått på refinansieringsrisken.

Kommunen har i stället infört målet/riktlinjen likviditetskvot, se avsnittet "Likviditet".

Refinansieringsrisken/ersättningsrisken

Refinansieringsrisken är risken att inte kunna ersätta förfallande lån med nya lån till marknadsmässiga villkor.

Kapitalbindningens kostnad

Något förenklat kan man säga att det normala sambandet mellan kapitalbindningstid och kapitalkostnader korrelerar positivt. Desto längre kapitalbindningstid, desto högre blir kapitalkostnaderna för upplåningen och vice versa.

Vid upplåning tar kommunen alltid hänsyn till kostnaden för längre kapitalbindning, samtidigt som ränterisken och refinansieringsrisken också beaktas.

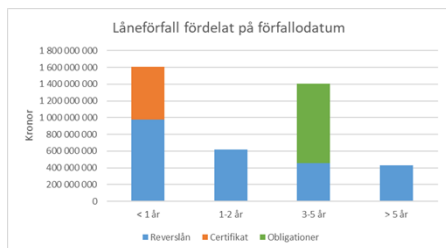
Kapitalbindning mäts av kommunen, men det finns inga specifika mål för den.

Upplåningsportföljen har relativt stora återbetalningar år 2024. Normalt omsätts certifikat var tredje månad och det finns en bedömning att det finns utrymme att öka andelen certifikatupplåning.

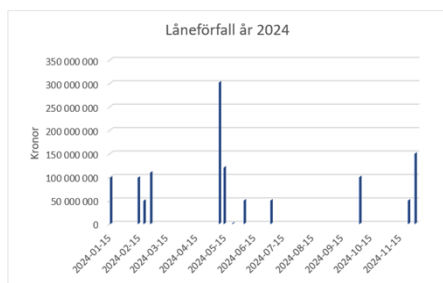
Obligationer handlas i poster mellan 200 och 500 mnkr. Det planeras två till tre obligationsemissioner under 2024.

Graf kommunens externa låneförfall

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023



Graf koncernens låneförfall år 2024



Ränterisk

Måttet ränterisk belyser förväntad variation i räntekostnader och mäts vanligtvis genom en simulerad momentan förändring av räntekostnader över alla löptider.

Kommunens strategi är att begränsa ränterisken som skulden medför. Syftet med riskbegränsning är att minska variationen i kommunens resultat, samtidigt som man minimerar räntekostnaderna. Detta gör de finansiella kostnaderna för hela kommunkoncernen

mer förutsägbara vilket underlättar budgetarbetet.

Ränterisken begränsas och hanteras genom att låneskulden fördelas på lån med fast och rörlig ränta. Som ett komplement används ränteswappar för att förlänga räntebindningen.

Innehavet av ränteswappar innebär att variationen i räntekostnaderna minskar och lånekostnaden blir mer förutsägbar.

Den genomsnittliga räntebindningen i kommunkoncernens aggregerade portfölj inklusive kommunens och koncernbolagens ränteswappar uppgår till ca 3,35 år.

Enligt de finansiella riktlinjerna ska den genomsnittliga räntebindningen ligga mellan 2 och 5 år, **målet är uppfyllt!**

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Tabell räntebindning med och utan derivat och swappar inräknade

Genomsnittlig bindning	Inkl. derivat 23-12-31	Inkl. derivat 22-12-31	Exkl. derivat 23-12-31	Exkl. derivat 22-12-31
Räntebindning (år)	3,35	3,46	0,97	0,66
Räntebindning <1 år (%)	42,20	41,92	75,98	83,16

Andelen ränteförfall inom ett år uppgår till

Jämförelse-kommun/region	Minimum (år)	Maximum (år)
Stockholms stad	1,25	3,75
Göteborgs stad	2,00	6,00
Region Stockholm	2,00	5,00
Region Skåne	1,00	3,00
Västra Götaland	1,00	3,00
Västerås	1,00	5,00
Södertälje	2,00	5,00

42,2 % vilket är inom riktlinjerna (maximalt 60 %), **målet är uppfyllt.**

Tabell räntebindningstid för några utvalda kommuner och regioner

Valutarisk

Kommunen har en restriktiv hållning till valutarisk. Undantaget är kommunens pensionsmedelsplacering, där aktietillgångar i utländsk valuta kombineras med aktietillgångar i svensk valuta. Då avkastningen i dessa tillgångsslag inte är korrelerade, blir effekten av kombinationen att den faktiska risken i placeringsportföljen minskar genom en så kallad diversifiering.

Betalningar av större fakturor i utländsk valuta ska valutasäkras i syfte att oväntade kostnader i framtiden inte uppstår.

Vid upplåning i utländsk valuta genomförs alltid en så kallad valutaswap/FX swap. Det upplånade beloppet växlas till SEK samtidigt som kommunen köper tillbaka utländsk valuta, motsvarande det lånade beloppet plus räntan, med leverans på lånets förfallodag. Genom detta förfarande uppstår inga valutarisker i upplåningen.

Vid andra större fordringar och skulder i utländsk valuta genomför kommunen valutaväxlingar för att även här eliminera valutarisken.

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Mindre fakturatransaktioner i utländsk valuta kan kvarstå som en valutaposition. Per den 31 december har kommunkoncernen en tillgång på 1 321,47 euro. En förstärkning/försvagning av kronkursen med 10 % innebär att värdet av tillgången minskar/ökar med 1 471 kr.

Bilaga 1 Riksbankens penningpolitik

Riksbankens aktivitet senaste året

Riksbanken har höjt styrräntan åtta gånger sedan maj 2022, från 0,00 till 4,00 %. Inflationen i termer av KPIF (inflation rensat för förändrade räntor) började öka redan tidigt under 2021. Riksbanken har sedan dess försökt kontrollera inflationen med viss eftersläpning.

Inflationen toppade redan i december 2022 men Riksbanken har fortsatt höja styrräntan fram till november 2023. Vid november-23 och januari 2024-mötena beslöts det att hålla räntan oförändrad trots att inflationen fortfarande bedömdes vara för hög.

Marknadens prognos, per 31 dec 2023

Tabell valutarisk

Utifrån de så kallade RIBA-kontrakten

Tillgodohavande (euro)	Förändring EUR/SEK	Marknadsvärdesförändring (kr)
1 321,47	10 %	1471

kan man härleda kapitalmarknadens förväntningar om styrräntan. Sista bankdagen i december 2023, prissätter marknadens relativt snabba och betydande räntesänkningar i närtid, med start redan under det första/andra kvartalet 2024.

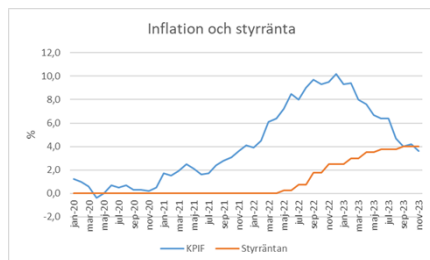
Riksbankens prognos november 2023

Riksbanken betonar möjligheten till ytterligare en höjning av styrräntan i början av år 2024. De prognosticerar att räntan bibehålls en längre tid och att den första sänkningen kommer först i början av 2025. Riksbanken bedömer även att räntan i slutet av 2025 kommer att ligga strax under 4,00 %, medan marknadens

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

förväntningar är en styrränta något under 2,00 % vid samma tidpunkt.

Graf inflation och styrränta



Grafen ovan visar utvecklingen av styrräntan, företrädesvis nivå vid månadsslut, ej datum för förändringar. KPIF-inflationen visar förändring månad jämfört med samma månad förra året. Under tidperioden uppvisar styrräntan både positiv och negativ korrelation med inflationen. per 2023-12-31 är inflationen, KPIF, något lägre styrräntan.

Graf marknaden prissättning av styrräntan



Graf Riksbankens prognos



Bilaga 2 Makroekonomisk data

Arbetslösheten i Sverige 7,1%

Arbetslösheten uppgick till 7,1 % i november (AKU), och säsongsrensats var den 7,9 %. Arbetslösheten har en uppåtgående trend men inte lika markant som under pandemin. Nästa uppdatering är 2024-01-26.

Arbetslöshet i EU 5,9 %

Arbetslösheten varierade i EU-länderna under november 2023, med både minskningar och ökningar. Genomsnittet för de 27 medlemsländerna låg på 5,9 %, vilket är i linje med tidigare månader. Det förekommer stora variationer mellan EU-länderna, där Spanien har en

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

arbetslöshet nära 12 %, medan länder som Tjeckien, Malta och Polen har en arbetslöshet på 2–3 %. Sverige sticker ut med en relativt hög säsongsrensad arbetslöshet på 7,9 %.

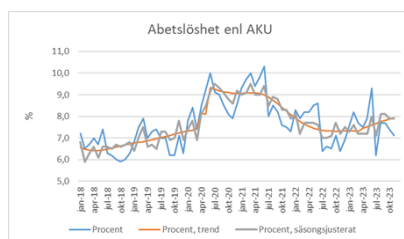
Inflation i Sverige 2,3 %

Inflationen enligt KPIF var 2,3 % i december. KPIF exklusive energi låg den på 5,3 %, vilket är en minskning med 0,1 % sedan november. Det bredare KPI-måttet hamnade på 4,4 % i december.

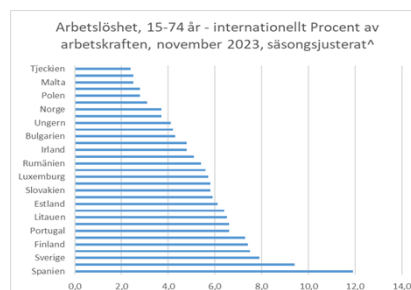
Inflationen toppade redan i december 2022, men Riksbanken har fortsatt höja styrräntan fram till novembermötet 2023, då beslut fattades att hålla styrräntan oförändrad.

Inflationen mätt med KPIF uppvisar liknade mönster i Sverige som i Eurozonen och USA. Det finns en tydlig korrelation i inflationsmönster på lite längre sikt. Marknadens bedömningar är att inflationen har toppat för denna gång och att den tydliga nedåtriktade trenden ger stöd för att centralbanken nu byter riktning och att nästa förändring i penningpolitiken är räntesänkningar.

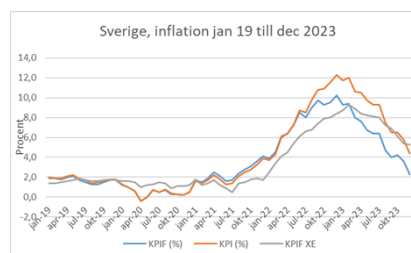
Graf arbetslösheten enligt AKU



Graf arbetslöshet av arbetskraft inom åldersgrupp 15–74 år

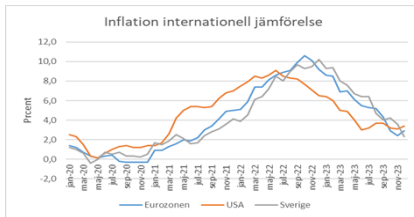


Graf inflation i Sverige.



FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Graf inflation internationellt



Konjunkturen 84,3

Konjunkturinstitutets Barometerindikator sjönk något i december till 84,3 från 84,9 i november, på en skala där 100 anger normalläge. Stämningssläget för hushållen har stärkts och påverkas av en mer positiv syn på landets ekonomiska utveckling de kommande tolv månaderna. Stämningssläget för ekonomin som helhet är mycket svagt.

BNP – 0,3 kvartal 3 2023

BNP har minskat två kvartal i följd. Under det tredje kvartalet 2023 sjönk BNP med 0,3 % jämfört med motsvarande kvartal 2022. Kalenderkorrigerat och jämfört med tredje kvartalet 2022 sjönk BNP med 1,4 %. För helåret 2022 ökade BNP med 2,9 % jämfört med helåret 2021.

Prognoserna för BNP-utvecklingen avlästa i december 2023 visar en negativ

BNP under 2023. För 2024 ligger förväntningarna i intervallet -0,5 till 1,0 %. För 2025 förväntas en BNP-utveckling i intervallet 1,9 till 2,9 %, och för 2026 ligger förväntningarna mellan 2,8 och 3,4 %.

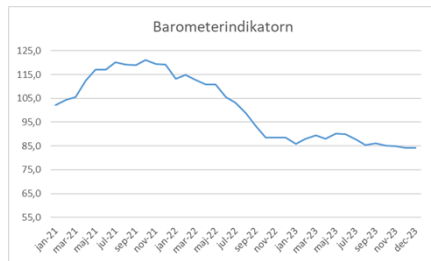
Internationellt sett är Sverige den sjunde största ekonomin i EU (2021). USA som är världens största ekonomi, är 36 gånger större än den svenska ekonomin.

Inköpschefsindex, PMI

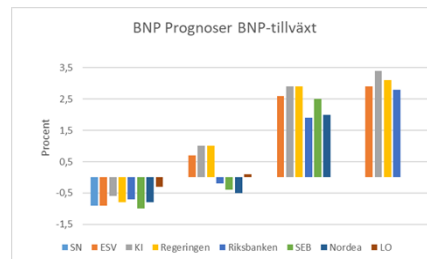
Inköpschefsindex är en så kallad ledande indikator och reflekterar företagens syn på konjunkturen. Ett värde på 50 indikerar normalläge och värden under 50 antyder att läget är sämre än föregående månad.

Graf barometerindikator

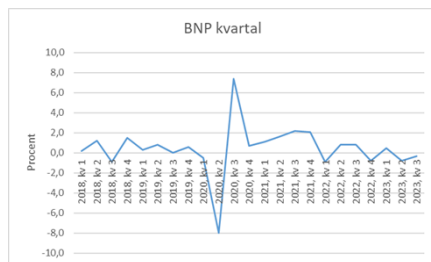
FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023



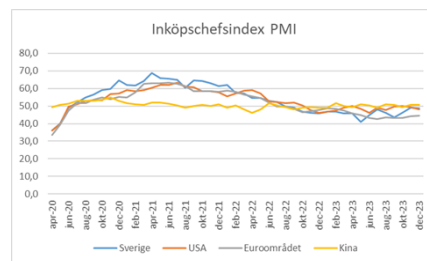
Graf prognos för BNP-utvecklingen



Graf BNP per kvartal



Graf inköpschefsindex PMI



Bilaga 3 Ordlista

AKU

En regelbunden arbetskraftsundersökning i Sverige och andra länder för att samla in information om arbetskraft, arbetslöshet och sysselsättning bland individer i åldern 15–74 år. Undersökningen utförs regelbundet på månads-, kvartals- och årsbasis.

Andrahandsmarknad

Andrahandsmarknad avser den del av ekonomin där befintliga finansiella tillgångar som aktier, obligationer eller andra värdepapper byter ägare mellan investerare. Det är en marknad där köpare och säljare genomför transaktioner med tillgångar som redan har emitterats eller skapats på primärmarknaden.

Benchmark

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Benchmark är ett jämförelseverktyg eller en fiktiv värdepappersportfölj. Benchmark används för att utvärdera placeringsportföljers avkastning eller skuldportföljers upplåningskostnader.

Borgensåtagande

Borgensåtagande innebär ekonomiskt ansvar för en annan part. En vanlig form av borgen är en garanti, där borgensmannen (ex. kommun) övertar ansvaret att betala långivaren (ex. bank) om låntagaren (ex. kommunalt bolag) inte kan betala sina skulder.

Bilateralt lån

Ett lån mellan två parter som inte kan överlätas vidare. Lånet betalas alltid till ursprunglig kreditgivare och marknadsvärderas inte då det bedöms att lånet ska behållas till förfall.

Certifikat

Certifikat är ett upplåningsinstrument på penningmarknaden för staten, kommuner, regioner, banker och företag. Dessa certifikat kan denomineras i olika valutor och utgör omsättningsbara värdepapper som kan handlas på en andrahandsmarknad där olika investerare konkurrerar om att investera i certifikatet. Konkurrensen innebär högre likviditet och lägre upplåningskostnader jämfört med ettilateralt lån. Certifikat fungerar i praktiken som en obligation, men är underställd ett annat regelverk.

Diskonteringsinstrument

Är ett värdepapper som ger innehavaren en rätt att erhålla ett nominellt belopp vid löptidens slut. Diskonteringsinstrument säljs till ett lägre pris än det nominella beloppet. Ett diskonteringsinstrument får sitt värde från en diskontering av det framtida nominella beloppet.

Denominera

När man anger i vilken valuta eller enhet ett finansiellt instrument som en obligation eller en aktie är prissatt i. Till exempel, om en obligation är denominerad i amerikanska dollar betyder det att obligationens värde och avkastning anges i dollar.

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Derivat

Ett derivat är en finansiell kontraktprodukt vars värde härstammar från värdet på en underliggande tillgång, index eller ränta. Derivat kan användas för att spekulera om prISRörelser, skydda sig mot risker eller för att uppnå andra finansiella mål. Ränteswap (se förklaring längre ned i ordlistan) är ett exempel på ett derivat.

Duration

Duration är ett mått för genomsnittlig viktad återstående löptid för ett lån eller en fordran.

Ersättningsrisk

Ersättningsrisken är en central faktor eftersom den påverkar den ekonomiska stabiliteten och kraven på kapitalreserver. För att hantera denna typ av risk genomförs noggranna bedömningar för att säkerställa att det finns tillräckligt med kapital i reserv för att täcka eventuella framtida krav.

FX Forward

FX Forward är ett valutaterminskontrakt, där två parter överenskommer om att köpa eller sälja en specificerad mängd av en valuta till ett förutbestämt pris på en framtida tidpunkt. Detta finansiella instrument används för att hantera valutarisker och för att säkra framtida växelkurser. I ett FX Forward-kontrakt bestämmer parterna i förväg det exakta beloppet, valutan och datumet för transaktionen. Genom att använda FX Forward kan företag och investerare skydda sig mot osäkerhet kring framtida växelkurser.

FX Swap

En FX Swap är en valutaswap det vill säga ett avtal där två parter avtalar om att byta en valuta mot en annan valuta under en viss tidsperiod. Det underliggande behovet kan vara både en tillgång och en skuld som behöver valutasäkras mot fluktuationer i växelkursen.

IRS

IRS står för "Interest Rate Swap," vilket är en finansiell derivatprodukt där två parter byter räntebetalningar för att minska eller öka sin ränterisk.

Kapitalbindning

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Kapitalbindning anger löptiden på lånet. I syfte till att begränsa eventuella svårigheter att uppta lån i framtiden (refinansieringsrisk) anges limiter för kapitalbindningen, exempelvis hur stor andel av låneportföljen som får förfalla inom en viss tidsperiod.

Kapitalmarknaden

Kapitalmarknaden är den finansiella marknadsplats där långsiktigt kapital köps och säljs. Det är en arena där företag och regeringar skaffar kapital genom att emittera och handla med olika finansiella instrument, som aktier och obligationer. Investeringar görs av olika aktörer och kapitalmarknaden spelar en viktig roll i ekonomin genom att möjliggöra finansiering och investeringar för långsiktig tillväxt.

KPI

Konsumentprisindex (KPI) är ett jämförelsetal som mäter den generella prisnivån i Sverige. Genom att jämföra KPI från olika tidpunkter mäts prisernas förändring över tid.

KPIF

KPIF är ett mått som Riksbanken använder i sitt inflationsmål. KPIF är ett kompletterande indexmått som inte påverkas av ändrade bolåneräntor. För övrigt innefattar det samma varor och tjänster som KPI.

KPIF exklusive energi (KPIF-XE)

Konsumentprisindex med fast ränta exklusive energi, är en variant av KPIF där prisutvecklingen på energipriser exkluderas.

Kreditfacilitet

Kreditfacilitet är ett tidsbegränsat lånelöfte med förutbestämda villkor. En kreditfacilitet består av en uppläggningsavgift, en löftesprovision, och i vissa fall förlängningsavgift.

Likviditet

Förmågan att betala kortfristiga skulder.

Likviditetsreserv

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Tillgängliga likvida tillgångar som kan användas för att säkra den kortsiktiga betalningsförmågan, vid oväntade utfall eller försämrade tillgång till vanligtvis tillgängliga finansieringskällor.

Likviditetskvot

Likviditet definieras här som summan av outnyttjade kreditfaciliteter eller likvida medel på bankkonto. Likviditetskvoten anger förmågan att med aktuell tillgänglig likviditet kunna betala de låneskulder som förfaller inom 12 månader.

MTN

MTN står för "Medium Term Note" och förfaller vanligtvis till återbetalning inom fem till tio år efter att det emitterats. Löptiden kan dock i enskilda fall variera betydligt, från cirka ett år och ända upp mot trettio till femtio år. Emissionen av MTN-obligationer sker vanligtvis inom ramen för ett så kallat MTN-program, vars syfte är att förse emittenten med en kontinuerlig finansieringskälla utan att vid varje tillfälle behöva upprätta en omfattande juridisk dokumentation.

Nominellt belopp

Det aktuella värdet som ska återbetalas på slutdagen, exkluderat upplupen ränta och obetalda amorteringar.

Nyupplåning

Upplåning som inte är en förlängning av ett gammalt lån, eller som inte ersätter ett lån med ett nytt lån.

Obligation

Obligationen är ett värdepapper som kan omsättas i en andrahandsmarknad. Instrumentet är ett räntebärande, löpande skuldförbindelse som kan ges ut av staten, kommuner, regioner, kreditmarknadsbolag, hypoteksinstitut eller större företag. En obligation har en löptid på minst ett år. Obligationens nominella belopp återbetalas när löptiden gått ut.

Reverslån

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Ett lån som upprättas av långivare och låntagare i form av skuldebrev. I skuldebrevet, eller reversen, anges avbetalningsplanen och villkoren för lånet som i regel brukar vara lånebelopp, ränta, säkerhet, löptid samt räntebetalningsdagar.

Refinansieringsrisk

Risken att inte kunna ta upp lån till rätt kostnad vid tillfälle då en ny lånetransaktion eftersträvas.

Räntebindningstid

Tidsperioden under vilken räntan på ett lån eller en placering är fast. Den kan variera mellan en dag och hela lånets löptid. De två vanligaste varianterna är 3-månaders räntebindning och fast ränta under lånets löptid.

Ränterisk

Ränterisk kan definieras som kostnadsrisk, det vill säga risken för negativ påverkan på skuldportföljens räntekostnader vid en förändrad räntenivå.

Ränteswap

Avtal där två parter kommer överens om byte av räntebetalningar i en och samma valuta. Vid ingåendet av en ränteswap avtalas det om start- och slutdatum, kapitalbelopp, eventuell amorteringsprofil samt betalningsfrekvens för räntebyten.

Räntesäkring

Räntesäkring är en finansiell strategi där låntagare eller investerare använder olika derivatinstrument, såsom ränteswappar eller räntefutures, optioner med mera, för att skydda sig mot riskerna för räntefluktuationer. Målet är att minska eller eliminera påverkan av förändringar i räntesatser på kostnader eller intäkter, vilket ger ökad ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet.

Soliditet

Ett nyckeltal som anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansieras med eget kapital.

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Styrränta

Ränta som centralbanker använder i penningpolitiskt syfte. Styrräntans funktion är att styra dagslåneräntan på marknaden och påverka andra räntor i ekonomin, för att bland annat styra inflationen och stimulera den ekonomiska tillväxten.

STIBOR

Står för Stockholm Interbank Offered Rate, den ränta som bankerna betalar när de lånar pengar mellan varandra på olika löptider. STIBOR Fixing är den räntesats som utgör genomsnittet av de räntesatser som noteras dagligen av utvalda banker i Sverige.

Tidsviktad avkastning

Tidsviktad avkastning är en metod för att beräkna avkastningen på en investering över tid. Den tar hänsyn till perioder med kassaflöden in och ut ur investeringen och eliminerar påverkan av dessa kassaflöden för att ge en mer exakt bild av investeringens prestation. Tidsviktad avkastning används för att utvärdera och jämföra investeringsfonder eller portföljer över olika tidsperioder.

Växelkurs

Växelkursen är priset på en valuta i relation till en annan valuta. Den anger hur mycket av en valuta som krävs för att köpa en enhet av en annan valuta. Det finns två huvudtyper av växelkurser: spotkurs för omedelbara transaktioner och terminkurs för framtida avtal. Växelkurser kan antingen vara fasta, fastställda av regeringar eller centralbanker, eller flytande, bestämda av marknaden.

Bilaga 4 Källor och redovisningsprinciper

Källor

Makroekonomisk data inklusive marknadsnoteringar har hämtats från Riksbank.se, SCB.se, Ekonomifakta.se, Konjunkturinstitutet, SEB, Nordea, Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank.

Forwardräntor är hämtade från KI Finnas, Kommuninvest finanssystem.

FINANSRAPPORT 31 DECEMBER 2023

Redovisningsprinciper

I denna rapport redovisas värdepappersfinansieringen som nominellt värde dvs det belopp som ska återbetalas på värdepapprets slutdag, exklusive upplupen ränta på slutdagen

Skuld värdepapper

Till skillnad från reverslån handlas värdepapper ibland till över-/eller underkurs vilket betyder att det upplånade beloppet inte alltid överensstämmer med det belopp som ska återbetalas på lånets slutdag.

För skuld i värdepapper benämnda diskonteringsinstrument tex penningmarknadscertifikat redovisas i denna rapport värde på instruments slutdag/förfallodag.

För obligationer som har emitterats till över-/underkurs redovisa skulden exklusive ränta på lånets slutdag.

För valutasäkrad upplåning används skulden på slutdagen/ återbetalningsdagen omräknad till den valutakurs som avtalat i valutasäkringen.

I denna rapport redovisas värdepappersfinansieringen som nominellt värde dvs det belopp som ska återbetalas på värdepapprets slutdag, exklusive upplupen ränta på slutdagen